

# Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

## ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.  
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.  
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

## Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

## Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.  
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

## INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.  
rândul cu litere garmond.

## Nou abonament

începând din 1 Ianuarie v. 1918 cu  
prețurile următoare:

pe un an 24 coroane,  
pe șase luni 12 coroane,  
pe trei luni 6 coroane.

Rugăm pe stimații noștri abonați,  
să binevoiască a-și reînoui din vreme  
abonamentul, stăruind pentru lățirea  
foaiei și în cercurile cunoscuților lor.

Abonamentele se fac prin mandat  
postal. Numele abonatului, locuința,  
precum și posta ultimă, să se scrie  
corect și legibil, ca cu imanuarea foaiei  
să nu se poată face greșeli la postă.  
Abonamentele se trimit *Administra-*  
*țiunii foaiei «Telegraful Român» în*  
*Sibiu* (Nagyszeben), strada Măcela-  
rilor 45.

## Administrația.

## Dar de Crăciun.

Zilele acestea camera ungară a  
avut momente de sărbătoare. S'a pre-  
zentat pe biroul său, cum am vestit,  
proiectul de lege pentru votul uni-  
versal, reclamat timp îndelungat și la  
noi, la români.

A fost, nu-i vorba, festivă ziua  
aceea de Vineri. Mărețea clădire a par-  
lamentului a fost plină de lume. Aplau-  
sele îndelungate, aprobările generale,  
isbucnirea expresiunii de bucurie, au  
făcut, din acea îndoită zi de post, zi  
de sărbătoare pentru mulți.

Ziarele din capitală au zugrăvit  
în colori vii manifestația sentimente-  
lor de bucurie.

Cu toate acestea, darul de Cră-  
ciun, adus parlamentului din Buda-  
pesta, n'a putut nici acum străbate  
în curățenia sa virginală, cum era con-  
templat de urzitorii săi; ci a sosit  
parte ciuntit, parte îmbrăcat în alte  
haine, care nu-i șed bine. Darul însă,  
cum vedem, a stârnit vifor de însu-  
flețire.

A venit *plinirea vremii*, ca să  
vorbit cu apostolul neamurilor, a ve-  
nit plinirea vremii, și a trebuit să vină  
și acest dar pentru popoarele, care  
de mult așteptau sosirea vremii.

Suntem în anul al patrulea al  
răsboiului înfricoșat, cu care ne-a cer-  
cetat bunul Dumnezeu.

Armatele noastre viteze merg din  
biruință în biruință. Câmpiile Rusiei,  
ale Poloniei, munții și dealurile Italiei  
răsună de strigătul de biruință al ar-  
matelor noastre.

Am biruit împărății, am luat ce-  
tăți, despre care se credea că sunt  
tari de nebirit; am urcat munți și  
piscuri, unde rătăceau numai caprele  
negre și vulturii, cari se înalță în văz-  
duh, și faima armatei noastre a stră-  
bătut întregă lumea civilizată.

Și lumea a luat altă față, altă  
față și alt curs în toate direcțiunile.

Puternica împărăție a Rusiei s'a  
prăbușit, și cu ea cuibul despotis-  
mului.

Și s'a stâns, precum fumul se  
stânge și s'a topit, cum se topește  
ceara de fața focului.

Puternicii de ieri de alaltăieri  
sunt acum umiliți.

Și s'a împlinit cuvintele din sf.  
evanghelie: Pogorât-au pe cei puter-

nici de pe scaune, și au înălțat pe cei  
smeriți; pe cei flămânzi i-a umplut  
de bunătați, și pe cei bogați i-au scos  
afară deșerti. (Ev. Luca, c. I. v. 52, 53).

Pogorât-au pe cei puternici de  
pe scaune, și în locul țarului despotice  
azi șed în scaunul lui exilații de odi-  
nioară, cari ca prin minune au scăpat  
de furci și de exilul din băile subpă-  
mântene din Siberia.

A suflat duhul vremii și s'au sur-  
pat tronurile despotismului, și popoa-  
rele ajunse la libertate anunță cu glas  
înalt: Destul a fost din război, destul  
sânge nevinovat a curs, acuma să fie  
pace!

## «A înălțat pe cei smeriți».

Sute de ani despotismul rusesc  
a oprimat orice suflare de libertate.  
Milioane de oameni au luat drumul  
dureros, plin de chin și jale al Si-  
beriei, spre a muri în vecinică robie.

Azi cei umiliți de odinioară con-  
duc destinele Rusiei, și popoarele li-  
berate cer pace.

Exilații de odinioară s'au întors  
din Siberia, din țara libertății din El-  
veția, din America, și azi cu repre-  
zentanții puterilor centrale chibzuesc  
cum să redea Europei pacea mult  
dorită.

Imensul imperiu al Rusiei s'a des-  
compus, și popoarele subjugate au  
ajuns la libertate.

S'a format o mulțime de repu-  
bliци din colosul dela nord. Ca visul  
lui Nabuhodonosor din Testamentul  
vechiu, așa s'a surpat această colo-  
sală împărăție despotice.

«Și iată chip, și chipul acela era  
mare; și vederea lui înălțată, și ve-  
derea lui groaznică».

«Capul lui de aur curat, mânilor  
și pieptul și brațul lui de argint, pân-  
tecele și armurile de aramă».

«Iară fluierile de fier, o parte a  
picioarelor de fier și o parte de lut».

«Și s'a tăiat fără de veste o piatră  
din munte fără de mână, și a lovit  
chipul peste picioarele lui de fier și  
cele de lut, și le-a sdrumicat pe dâ-  
sele de tot».

«Atunci s'a sfărâmat deodată lutul,  
fierul, arama, argintul, aurul, și s'au  
făcut ca praful cel din arie vara, și  
le-au ridicat pe dâsele mulțime de  
vânt, și loc nu s'au aflat lor, iară  
piatra care a lovit chipul, s'a făcut  
munte mare, și a umplut tot pământul».

Prorocia aceasta, din cartea a II-a  
a prorocului Daniil, s'a împlinit.

Era groaznic, era mare acest chip  
al despotismului. Capul era încoronat  
cu coroană de aur, hainele pe brațe,  
pe mijloc și pe piept străluciau de  
argint. Pântecelul, armurile erau vâr-  
sate de aramă și picioarele de fier.

Și acest despotism a domnit ve-  
cui de-arândul, și orice încercare de  
liberare era sdrobotită.

Și a venit duhul vremii, piatra  
din munte, netăiată de mână, și a lovit  
chipul și s'a sfărâmat, și s'a făcut ca  
praful din arie vara, și l-a ridicat vântul  
și loc nu s'a aflat.

Dorul de libertate, democrația,  
această piatră, care a lovit chipul, s'a  
făcut munte mare, și a umplut tot  
pământul.

O adiere din acest duh al vremii  
am așteptat să pătrundă și în parla-  
mentul nostru cu prezentarea projec-  
tului pentru reforma legii electorale.

## FOIȘOARA

### Moartea în văzduh

— Povestire din război, după A. Castell —

Ceața dimineții plutea pe creștetul  
Vosgilor, pe când compania balonului co-  
bora în galop în mica vale de lângă satul  
H. Macaraua cu abur era purtată înainte,  
apoi afetul cu învălitoarea balonului, la  
urmă carul cu scripetele și întregul tren.

Cuvinte de comandă răsunau prin  
aerul umed al dimineții; pe livada dintre  
brazi se și începea umflarea balonului.  
Ofițerii descălecase, oamenii alergau într'o  
grabă ca de friguri. Trenul oprise la mar-  
ginea pădurii și funiile groase șerpui-  
au până la învălitoare, care se umfla cu in-  
cetul. În zece minute cingătoarea largă a  
balonului captiv era la un metru deasupra  
pământului.

În același timp sosi detașamentul de  
telegrafie ca să stabilească legătura tele-  
fonică cu comandamentul diviziei. Peste alte  
douăzeci de minute balonul era acum la  
douăzeci de metri înălțime, pe când oa-  
menii țineau odgonul (funia groasă) și fu-  
niile gondolei.

Ceața începea să picure, mânăta de  
un vânt ușor. Ofițerul de statmajor era

așteptat. Drumul militar ducea prin pă-  
durea dela răsărit. Pe acolo trebuia să so-  
sească. Ridicarea balonului era ordonată  
pentru ora opt și jumătate. Mai erau șapte  
minute pân'atunci.

Dela miază-zi răsunau împușcături.  
Se părea că începea acolo o luptă de  
avanposturi. Aproape în același timp urui-  
ă roatele trăsorii dela cotitura pădurii. Timp  
de câteva respirații, și iat-o sosind. Căpi-  
tanul de stat-major sări jos, strânse mâna  
ofițerilor și se urcă în gondolă.

Macaraua începu să se învârtească,  
și balonul se ridică încet. Ofițerul exa-  
mină funiile și privi jos la ancora dublă,  
de care era legat cablul de fier ce se  
desfășura acuma repede.

Căpitanul stete mai întâi liniștit și  
cam obosit în gondolă. Abia era o oră de  
când primise ordinul de zi dela comanda  
diviziei, raportase la comandantul bateri-  
ilor grele cari erau îngropate îndărătul  
unei îndoituri de teren la o parte, și era  
mai întâi de toate bucuros că putea să  
răsufle liniștit.

Deodată sună clopoțelul telefonului.  
Își puse receptorul după urechi. Coman-  
dantul diviziei întreba. Se uită la baro-  
metru și anunță înălțimea 150 de metri,  
atmosferă cețoasă, puțin transparentă. Pe  
când vorbea, se ridica peste linia înălți-  
milor dela apus; vântul bătea în colacul

de cărmă. Balonul se îndreptă în direcția  
nord-vest. Temperatura devenea din mo-  
ment în moment mai rece.

Căpitanul își desfășură mapa cu hăr-  
țile pe genunchi. Erau însemnate acolo  
pozițiile dușmanului, de ieri și de alaltă-  
ieri. La punctul 412 se bănuia o schim-  
bare în poziția artileriei. Comandamentul  
cereă lămuriri în această privință.

Acum balonul era la 280 metri înăl-  
țime și priveștea spre miază-zi se des-  
chise. La dreapta se vedeau înălțimile din  
fața cetății Belfort, la sud-vest ținutul era cam  
acoperit, cu tranșeele inimice. Iar direct spre  
miază-zi în depărtare înălțimile împădurite  
ale munților Jura — granița Elveției.

Căpitanul ședea comod în gondolă.  
Se gândea la o scrisoare pe care o pri-  
mise dela nevastă-sa. Ea era acum la pă-  
rinții ei în München. Ii scria: «Aci nu se  
prea cunoaște că suntem în război. Aseară  
am fost la teatru»...

Se uită în depărtarea albastră, scoase  
un bloc de notițe și scrise pe o foaie:—  
«Iubiții mei! Vă scriu din gondola balo-  
nului»...

În acel moment sună iar dela coman-  
dantul diviziei. Răspunse. Cu adevărat nu  
se putea vedea încă nimica. Punctul 412  
era vizibil, dar pentru poziția din dărătul  
lui mai avea încă de urcat cel puțin opt-  
zeci de metri. Scrise mai departe:

— «Sunt la 350 metri înălțime; mă  
gândesc la voi... Plessen a căzut alaltăieri  
la o recunoaștere. Eu sunt încă sănătos,  
slavă Domnului».

Se opri. Din fața-i tinerească de om  
abia de treizeci și cinci de ani strălucia  
sănătatea și încrederea în sine. Voi să ia  
iar creionul în mână, când zări fulgerând  
ceva dela o depărtare de vre-o patru ki-  
lometri, — apoi și constată detunătura.  
Șrapnelul plesni la vre-o trei sute de metri  
spre sud și la vre-o sută sub dânsul.

Telefonă: — «Se îndreptează asupra  
balonului foc de artilerie dintr'o poziție  
la două sute de metri spre sud-est de  
punctul 418. Poziția este într'o pădurice  
aproape de trecătoarea peste părau».

Acum își îndreptă privirile ca în  
așteptare colo jos spre valea din dreapta  
pădurii. Acolo totul era încă liniștit. Tu-  
nurile grele abia se vedeau ca niște umbre.  
Un minut... două minute trecură. Deo-  
dată dintr'un tufiș isbucni o rază de foc.  
O granată suieră în aer urcând apoi alta  
după ea... Căpitanul urmări curba cu  
atențiune. Primul proiectil căzu la vr'o 150  
de metri depărtare spre răsărit de punctul  
418. Al doilea la vr'o zece metri, poate,  
alături. Două coloane de fum negru se  
ridicară.

Comandantul diviziei îi dete acuma  
legătura directă cu bateria de obuziere. Că-



Viitoarea lege va schimba, poate, multe lucruri din viața constituțională a statului nostru. Se vor înlătura unele neajunsuri, abuzuri, nedreptăți; — dar în ce direcție, și cu ce fel de rezultate, se va putea constata abea mai târziu.

Proiectul ministrului Vázsonyi nu îndrăznește nici astăzi a se desbăra de unele prejudeții. Acestea formează latura *umbroasă* a proiectului, — o latură ce va ieși în deosebi la iveală atunci, când va fi prezentat și proiectul despre împărțirea *cercurilor* electorale. M. V.

## La proiectele de lege ale lui Apponyi

Proiectele de lege, prezentate corpurilor legiuitoare ale țării din partea ministrului de culte și instrucțiune publică Apponyi, sunt proprii să ne amărească sufletul până la moarte și să ne cutremure inimile cu fiorii desnădejdiei. Ele ne lasă biserica afară de meterezele legii, și ne-o degradează la treapta confesiunilor, a bisericilor *tolerate* cu toate consecvențele mașterii și de primejdie ce naște acest cuvânt.

Proiectul de lege, chemat să clădească și fundamenteze autonomia bisericii catolice, a înversunat în măsură considerabilă chiar și opinia publică maghiară. Doar în înțelesul acestei legi, biserica închinată Romei e pusă în drumul de a ajunge stat în stat. Ea își va avea legislația sa proprie, va primi în administrare fără restricțiuni și condiții, pe lângă întinsele, uriașele moșii, fondul cultului, al instrucției și alte fonduri și fundațiuni cu capitale bogate, iar o parte din școalele primare, secundare și facultăți vor ieși de sub conducerea și direcționarea statului și se vor preface în școli confesionale catolice.

Noi nu ne permitem să riscăm observarea ziarului *Világ*: «reacția zice să putem crește în școalele acestea, date pe mâna noastră, numai o generație de oameni, și atunci nu va mai implica nici o primejdie cutezanța de a vorbi în fața publicității despre bunurile prelaților bisericești».

Pe noi nu ne îngrijorează faptul, că biserica catolică își primește autonomia sa, — așa și bine să-și aibă autonomia — și nici împrejurarea, că în cadrele acestei autonomii va intra o seamă de școale de ale sta-

tului, doar suntem pe deplin convinși, că educația ce o face biserica prin școalele ei, este cea mai sănătoasă din toate punctele de vedere. Pe noi ne doare și ne mănănește constatarea ce suntem nevoiți să o facem, că coborâtorii partidului 48-ist uită cu desăvârșire că strămoșii lor, pătrunși de un larg drept și cald liberalism, învățau: fiecare ins are egală îndreptățire să-și desvolte atribuțiile cari îi fac ființa, întru cât această desvoltare nu împiedecă desvoltarea celorlalți inși, și că acest drept de desvoltare compete fiecărei naționalități, formând totodată temelia și dreptul de existență al naționalităților. Ne covârșește frica desnădejdiei, văzând că șeful partidului 48-ist de azi nesocotește credințele bărbaților de stat de prin 1848, credințe sintetizate în art. de lege IX din 1848, în care se zice respicac «în această patrie fiecare confesiune recunoscută prin lege (deci și biserica gr. or. rom.) fără considerare la naționalitate are drepturi absolut egale», și în vreme ce bisericii catolice îi hărăzește toate privilegiile și bunătățile, îi dă chiar școli de stat în administrare și conducere necondiționată, în aceeași vreme bisericii noastre caută să-i iee cu temeiul ordinațiunilor și nu al legii o seamă de școli pentru a le preface în școli de stat luând, vorba ziarului «*Világ*» unei mare părți a *națiunii ungare* dreptul bazat în articolul de lege XXXVIII din 1868, de a se putea cultiva în limba sa maternă. (*Világ* din 28 Dec. 1917, pag. 5).

Ne doare cu atât mai sfâșietor aplicarea acestor două măsuri, întru cât se știe că biserica noastră este una dintre cele mai vechi biserici din patrie, fiind în toate vremile și între toate împrejurările model de credință față de tron și patrie și pildă vie de jertfire de sine.

Pentruce oare ni se măsoară cu două măsuri, când noi ne ostenim cel puțin în aceeași măsură ca și celelalte biserici, să fundamentăm și întărim rosturile statului și interesele lui bine pricepute: interne și externe, când nu căutăm la obida din suflet, la jalea din inimi, la jertfa trupului, ci însuflețim de credința față de tron și patrie, luminați de dragostea sfântă față cu locul nașterii, unde ne odihnesc moșii și părinții, ne aruncăm fără săvârșire, cu vitejie asupra dușmanului, din ori care parte ar veni el...

Nădăjduim însă, că se vor primi sentimentele celor dela cârmă,

se va mulcomi pornirea ce învederează cetluirea proiectelor în chestiune și vor lăsa și pe mai departe școalele noastre în administrarea și conducerea bisericii străbune, le vor lăsa și pe mai departe de școli confesionale, cari au știut să crească tronului și patriei cete întregi de eroi, gata oricând să înfrunte moartea. Credem că ministrul Apponyi, om credincios și bun creștin, nu va întoarce cuvintele lui Dumnezeu grăite lui Lot, și nu va grăi în inima sa, dacă sunt 20, 15, 10, ori chiar și numai 5 păcătoși în neamul și biserica românească, o să o pedepsească fără cruțare.

Și cu durere de frate în inimă, îndrăznim să întrebăm: dar cu biserica soră, cu biserica gr. cat., ce se va întâmpla, și ea o să rămână afară de porțile legii, în drumul lipselor, în bătaia vânturilor, ori ea va intra sub scutul legii?

## Dreptul de alegere

Declarațiile partidelor. — Voci de presă din Ungaria și din Austria.

Cercurile politice atât din capitală, cât și din provincie sunt de sine înțeles preocupate mereu de proiectul de reformă electorală prezentat parlamentului ungar.

Partidele care sprijinesc guvernul actual sunt, firește, mulțumite cu opera ministrului Vázsonyi. Celelalte partide recunosc, mai mult sau mai puțin, munca depusă la crearea sa, dar în întregime n'o aprobă. Sunt și voci, care găesc mari scăderi în proiectul ministrului Vázsonyi.

Deputatul Martin *Lovász* a făcut în numele *partidului Károlyi* declarațiile următoare:

Proiectul guvernului, cu raport la dreptul de alegere, nu se potrivește deplin cu idealurile, spre care năzuim noi; planul însă la orice întâmplare însemnează, că Ungaria va putea, pe baza aceasta, să treacă necondiționat la o schimbare democratică. Ar fi fost de dorit, ca în chestiunea largirii dreptului, precum și a votării secrete, proiectul să *meargă mai departe...*

Partidul contelui *Apponyi* consideră proiectul de mulțumitor. Președintele executiv al acestui partid, Ștefan *Zlinszky*, s'a declarat în următorul mod:

Proiectul dreptului electoral, întocmit de Vázsonyi, corăspunde, după a mea părere, timpului de astăzi și este satisfăcător deplin. Cu privire la punctele de vedere naționale, cutez să afirm, că nimeni altul n'ar fi știut să facă mai bine proiectul, decât Vázsonyi. *Proiectul apară și asigură deplin supremația maghiară.* Privitor la votarea secretă, aflu că *sunt de ajuns* măsurile cuprinse în proiect, care astfel stă în conformitate cu gradul intelectualității din țara noastră.

In cercurile *partidului muncii* se constată, că autorul proiectului nu cunoaște de ajuns poporațiunea țării. Acest partid așteaptă să se de publicității și proiectul despre noua împărțire a *cercurilor* de alegere. O greșală principală a proiectului este faptul, că s'a compus în spirit radical. Intreaga alcătueală este o lucrare teoretică, ce nu ține seamă de cerințele vieții.

Interesante sunt *vocile de presă* asupra des menționatului proiect.

Iată părerile ziarelor din capitala ungară:

*Az Ujság*, care apără până la un punct politica partidului muncii, scrie: Ne vom ocupa cu proiectul, dar nu credem, că prin aceasta avem să înfăptuim oarecare muncă productivă. În chestiunea dreptului electoral nu vedem decât o singură problemă din curentul epocii noastre, și această problemă nu este cea mai importantă.

*Pesti Hirlap*, deși spune că este vorba de o lucrare serioasă și democratică, totuși zice: Reforma nu este așa făcută, cum a dorit-o *Pesti Hirlap*. *Avem, și vom avea, obiecțiunile noastre.* Proiectul este rezultatul unui compromis, în care aderenții direcției conservatoare și radicale vor putea merge împreună.

*Budapesti Hirlap* scrie: Acest drept electoral este mai mult *parodia*, decât realizarea dreptului numit universal, egal și secret. Se cuprinde într'insul o largire considerabilă a dreptului de alegere; însă cu restrângeri în afară, cu restrângeri în lăuntru, și cu diferite grave vătămări ale principiului.

Critica, bine întemeiată a ziarului *Népszava*, am publicat-o în numărul precedent al foii noastre.

*Gazeta Világ*, organul radicalilor și al sociologilor, nu consideră proiectul dintre cele mai reușite, dar

pitanul corectă efectul loviturilor. Aproape imediat sosi, ca și un răspuns, din poziția ascunsă în direcția punctului 412 o salvă de proiectile. Lupta de artilerie începu acum în toată regula. În intervale se auzea și foc de infanterie. Proiectilele își urmau drumul în curbe întinse; bubuitul tunurilor era tot mai des, dar numai ici colo se vedeau fumul sau coloanele de foc ale granatelor ce plesneau.

Balonul se oprise la cinci sute de metri și se legăna uneori încet, sub apăsarea de aer produsă de explozia câte unui șrapnel în apropiere.

Căpitanul vorbea încet neîntrerupt în cornetul telefonului, desena linii și curbe pe hartă, înregistra totul, ca un aparat. Un fior ca de friguri ușoare îl cuprinsese. Aștepta ivirea soarelui. Tot ce se petrecea acum era puțin, neînsemnat, față cu ceea ce avea să se petreacă atunci. Mai întâi trebuia să poată vedea, apoi avea să cerceteze cu ochianul tabăra inamică, poziție cu poziție. Unde se arăta viață, voia s'o stingă. Unde scânteia un tun, voia să-i trimeată cu o siguranță de distanță de câțiva metri granate, — voia să distrugă tot prin puterea a trei cuvinte, pe cari avea să le rostească în pâlăia telefonului.

Era o dimineață palidă de iarnă. Temperatura era aspră, înțepătoare. Pe vârful

rile mai înalte căzuse zăpadă; dungi albe se prelungeau ici colo până jos, ca valurile de o culoare albastră închisă ale pădurilor de brad ce acopereau poalele munților.

Acum venea de jos foc de infanterie. Deodată gondola se clătină mai puternic. Un proiectil plesnise abia la vr'o sută de metri sub balon. Presiunea aerului trecu ca o isbucnire de vânt pe lângă căpitan.

— Ochesc tot mai aproape, își zise și scrise trei cuvinte pe o foaie de hârtie pe care o aruncă jos într'un sac de nisip. Efectul se produse imediat. Căii fură înhămați din nou la macară, și o mutară la vr'o două sute de metri spre nord-vest. Balonul purtat de funie urmă încet direcțiunea.

Cu încetul atmosfera desupra tinutului lua o colorație galbuie. Dungile de ceață strălucneau în lumina ce se deschidea tot mai mult, ca niște caere de mătase. Tot mai sus se urcau, și ca și când ar fi fost supte, se distrămău și dispăreau cu încetul în strălucirea soarelui.

Era acum aproape ora 11. Căpitanul își luase într'un coșuleț de-ale mâncării și ceva coniac. Incepu să mănânce, și se mai încălzi. Se mai bătu cu mâinile peste brațe și peste pulpe ca să-și învieze circulația sângelui.

Terenul se întindea acum în lumină

deplină. La o depărtare de o mie două sute de metri se vedeau lămurit pozițiile de infanterie amice. Cele inimice nu erau mai depărtate de 150 metri de acestea. La punctul 412 observă mișcare. Era acolo un colț de pădure, iar alătura un iaz.

Aviză bateria de obuziere, care imediat îndreptă o salvă asupra acestei pozițiuni. Văile răsunau de bubuitul tunurilor. Balonul tremura și cablurile păraiau. Proiectilele se încrucișau, și era par'că niște uriași ar fi smuls copaci din rădăcină și i-ar fi repezit unul asupra altuia. Când fumul se risipi, văzu pe un câmp jos oameni mișuind ca niște puncte mici negre. Cu ochianul recunosc lămurit turcoși în pantaloni roșii săpând în grabă la tranșee. Ceva mai departe în dos era o redută de bușteni, din care văzu ieșind trei oameni și îndreptându-se spre nord. Alți doi ieșiră luând direcția spre sud. Turcoșii erau în număr de vr'o companie.

Chemă comanda diviziei. Anunță o baterie de coastă servită de marinari, cu tunuri de 15 centimetri calibru, judecând după sunet, la o depărtare de două sute de metri la răsărit de satul L. într'o adâncitură de vale. Tunurile se vedeau lămurit, deși erau ascunse după tufișuri. Trenul era alătura, într'un fel de groapă de pietriș.

La fiecare minut bubuia acum câte o salvă. La început ochirea era prea scurtă,

apoi un proiectil nimeri drept în fața unui tun. Când fumul se risipi, tunul dispăruse, ca înghițit de pământ. În groapa unde stă trenul, era o învălmășeală grozavă; căii se svârcoleau pe jos cu turbare.

Din spre miază-zi venea apărută de o indoitură de teren, o baterie. Și mai departe spre sud se mișcau ca niște omizi colosale coloane de infanterie. Căpitanul auzi deodată de-asupra lui pocnituri surde. Gloanțe nimereau în învelitoarea balonului și o străbăteau. Era foc de infanterie. I se părea ciudat că putea să nimerească până aci. Iși zicea: Acu dacă o să îndrepteze vr'o câteva mitraliere asupra gondolei...

Repede își notă poziție după poziție pe hartă. Se gândea: dacă o să mă nimerească, cel puțin ai noștri să găsească aci, coborând balonul, toate notițele.

Îndreptă ochianul spre tranșeele cari se vedeau ca liniile fine ale unei rețele acoperind în zigzaguri terenul. Acum comandantul diviziei și acela al bateriei vorbeau aproape în același timp. Jos era ca o vijelie. Proiectilele sburau pe cer ca un stol de păsări negre. Tot terenul de partea din față era acoperit de fum. La dreapta, pe clinele Vosgilor, două sate păreau incendiate.

Iși simțea nervii cuprinși de o ciudată tremurare. Nu se putea oprî să nu se închipuească acolo în șanțuri, în mijlocul



adaoge: Nu trebuie să uităm, că proiectul de față însemnează un compromis între radicalism și între conservatismul de bună credință.

\*

Dintre zările mari *vienzeze*. Neue Freie Presse crede, că abea după împărțirea cercurilor electorale se va putea forma o judecată definitivă despre efectul reformei dreptului electoral. În nădejdea, scrie N. Fr. Presse, că reforma plănuită nu primejduiește tranșarea, dorim să fie spre întărirea internă a Ungariei.

*Fremdenblatt*: Reforma lucrată de guvernul Wekerle nu însemnează ruperea cu trecutul, ci un paș însemnat spre atingerea țintei propuse.

*Arbeiter Zeitung* declară următoarele: În considerare că o reformă electorală, ce se creiază în zilele de astăzi, trebuie judecată după felul cum corăspunde necesităților democratice, — le împlinește oare în adevăr și în mod cinstit, — nu putem să ne ascundem părerea, că pomenitul proiect stă departe de cerințele îndreptățite.

## Situația politică.

Premierul Wekerle a fost primit luni la 5 ore d. a. din partea regelui în audiență. Cu prilejul acesta a prezentat M. Sale programul noului partid de guvernare, care și-a dat învoirea prealabilă la punerea în lucrare a acestui program. Se zice că piatra din capul unghiului a noului program ar fi înfăptuirea *armatei maghiare independente*.

După audiența premierul a rămas și pe mai departe în Viena, pentru a se sfătui cu factorii în cădere asupra unor chestiuni, cari privesc pertractările de pace dela Brest-Litovsk.

În privința fixării cvotei, neputându-se ajunge la o înțelegere între reprezentanții Ungariei și Austriei, decidera au supus-o Majestății Sale, Împăratului și Regelui nostru Carol, care cu temeiul rescriptului său din 27 Decembrie dispune, ca cvota pentru Ungaria să rămână până la 31 Decembrie 1918 de 34%, cât a fost până acum.

## Conferența de pace dela Brest-Litovsk și alte știri

### Cătră Înțelegere

Invitarea Rusiei, adresată cătră aliații săi în scop să participe în termen de 10 zile la tratative generale de pace, s'a răspândit, deja la 26 Decembrie, prin telegrafia fără fir, în toate țările înțelegerii. Afară de aceasta, ministrul Troțki a comunicat tuturor reprezentanților aliaților săi nota rusească, pentru a fi înaintată guvernelor din țările înțelegerii.

pocnetelor ucigătoare plouând din toate părțile, și cum inima i-arsta în loc deodată, la siguranța absolută că salva cea mai apropiată avea să trăznească în mijlocul poziției. În minte vedeă corpuri sfășiate și sdrențuite aruncate în aer...

Iar răsună o salvă. Luă pentru un moment ochianul dela ochi și își așintî privirile înainte, în cerul acuma de un albastru închis. Inima i se bătea cu putere.

Când se uită iar în jos, în locul tranșeelor de mai nainte, văzu ici și colo pete întunecoase. Prin prejor se țarau oameni, ca niște fiare rănite de moarte căutând adăpost.

Pe când vorbea acuma cu cuvinte întretăiate în aparat, pe când cerul și pământul păreau a plesni sub pocnete, bubuituri și șuerături, sub explozii însutite, deodată îl cuprinsese conștiința că el, aci singur în gondola aceasta, eră creurul întregii acestei distrugerii. Că fiecare cuvânt pe care îl rostea, însemnă sfășierea a sute de vieți, ciungărirea atâtor corpuri, pricinuirea atâtor răni dureroase, îngrozitoare, acoperirea câmpului acestuia întreg de nenorociți implorând îndurarea cerului, sau cerându-și moartea să-i scape de chinuri. Se simți cutremurându-se de groază și o durere acută îi străbătî creurul.

Se plecaser puțin din gondolă, când deodată o flacăra mare albă îi isbi ochii.

Dacă diplomația dela Londra și Paris ar avea dispoziția de a pune în sfârșit pace, nimic n'ar sta în calea discuțiilor de a termina *întreg* războiul în condițiile onorifice desvoltate la Brest-Litovsk.

Însă dispoziția aceasta nu se ivește de loc nici la puternicii din Franța, nici la cei din Anglia, și nici în America.

Termenul de 10 zile expiră *Vineri în 4 Ianuarie*, când se vor relua tratativele de pace între puterile centrale și Rusia, după toată probabilitatea fără participarea puterilor apusene.

### Nădejdi în Rusia

Într'o convorbire a unui democrat danez, avută cu *Lenin*, acest din urmă s'a

## Mersul războiului

### Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

#### Raportul statului nostru major:

**Budapesta, 31 Decembrie.** Frontul *răsăritean*: armistițiu.

Frontul *italian*: Ieri după amiază, în urma unui foc violent de tunuri și aruncătoare de mine, infanteria franceză a atacat pozițiile noastre dela Monte Tomba. După luptă grea, dușmanul a izbutit să pătrundă pe unele locuri în șanțurile noastre. Contraatacuri, din partea noastră, sunt în curs.

**Budapesta, 1 Ianuarie.** (Oficios). Frontul de *ost*: armistițiu.

Frontul *italian*: Pe platoul dela Assiago și pe teritoriul dela Monte Tomba, toată ziua a fost o vehementă activitate de focuri.

#### Șeful statului major.

#### Raportul statului major german:

**Berlin, 31 Decembrie.** (Marele cartier general). Frontul de *vest*: Grupul armatelor principelui moștenitor Rupprecht: La nordul căii ferate Bosinghe-Staaden, sub scut de foc puternic, detașamente engleze au pornit înainte; au fost respinse și am făcut câțiva prizonieri. Dușmanul a potențat în cursul zilei focul de artilerie la Becelaire. La Huluch și Lens lupte aspre de mine. Spre sud dela Graincourt am respins un

expresat, că după părerea sa se apropie totuși pacea generală; căci toate popoarele s'au urât de război. Este naivitate a crede în biruința armelor înțelegerii, chiar dacă războiul l-ar mai întinde un an. Acum este sosit momentul psihologic pentru o pace generală. Iar de cumva nu se va încheia, urmările pentru guverne vor fi cu atât mai rele.

### La Petrograd

Consulul austro-ungar *Hempel*, cu misiunea sa, a sosit în 29 Decembrie la Petrograd.

atac dușman în luptă dată piept la piept. Trupele noastre de Hannovera, de Oldenburg și de Braunschweig, cu un atac pregătit în mod îngrijit, au ocupat primele șanțuri engleze spre sud dela Marcoing. Batalioane de Rin, la sud de Vaquerie, au ocupat pe asalt câteva locuri din pozițiile engleze; dușmanul, după contraatacuri împreunate cu mari pierderi, a reocupat o parte din teritoriul pierdut. Am făcut prizonieri 10 ofițeri și 365 de soldați. — Grupul de armate al principelui moștenitor german: Foc de artilerie potențat pe malul de vest al râului Maas și pe ambele laturi dela Ormes. — Grupul de armate al principelui Albrecht de Württemberg: În hărțurile de recunoașteri pe înălțimile dela Maas am prins câțiva francezi. Pe țărmul de vest al râului Mosel a crescut focul.

Frontul *răsăritean*: Nici o noutate.

Frontul *macedonean*: Între râul Vardar și lacul Doiran vie activitate artileristică.

Frontul *italian*: Pe muntele Tomba au durat ziua întreagă luptele de tunuri și mine. După amiază a pornit la atac infanteria franceză și a pătruns în părți singuratic dela Tomba.

Ludendorff.

## NOUȚĂȚI.

**Secretar al Consistorului eparhial gr. or. rom. din Oradea mare** a fost ales Dr. *Aurelian I. Magier*. Revizoratul școlar s'a încredințat în mod interinal asesorului ref. bis. Gh. Tulbure. Felicităm consistorul, pentru aflarea acestei norocoase soluții.

**Inscrierile la universitatea clujană**, pentru al doilea semestru, se încep în 7 Ianuarie 1918 și durează până în 18 Ianuarie. Studenții, cari fac serviciu militar, se pot înscrie la universitate numai cu învoirea dată de comandamentul lor.

**Ore oficioase la oficiul poștal.** Începând cu ziua de 1 Ianuarie 1918 până la sfârșitul lui Februarie a. c. se țin la oficiul poștal din orașul nostru următoarele ore oficioase: *In zile de lucru*, pentru: scrisori recomandate, pachete, mandate poștale și cassa de păstrare poștală, dela 8—12 înainte de amiază; scrisori rec. 2—6 d. a.; pachete 2—5 d. a.; mandate poștale și cassa de păstrare poștală 2—4 d. a. În *Dumineci și sărbători*, pentru: scrisori recomandate 8—12 și 2—6 d. a.; pentru celelalte: 8—11 înainte de amiază. — Telegraf și telefonul sânt deschise *permanent*, și anume peste zi în sala mare din parter, ear dela 6 ore seara până la 8 dimineața în etajul I al edificiului poștal, cu intrarea în strada Baier.

Simți spaima ca o împunsătură în ceafă; avea impresia că un trăznet căzuse asupra balonului. La vr'o sută de metri alături plesnise un șrapnel. Șuerături treceau de jur împrejurul gondolei, schije loveau învelișul balonului... Și iată un nou proiectil venind în arc... Iarăș o explozie, încât gondola se clătina ca bătută de furtună și cablul de sârmă împletită pârăia de par'că amenința să se rupă.

Un zămbet ironic îi trecu peste față. Se gândea: Până să înfigeți voi proiectilele voastre în balonul meu ca într'un corp viu, sunt eu mai tare decât voi...

Cu tot frigul ce-l impresură, simțea nădușala curgându-i în picuri pe obraz. Dar ori unde fulgeră focul unui tun, ori unde se arăta măcar umbra unei poziții, trimetea prin indicațiile ce dădea de sus, granată după granată.

Jos bălăia era în toiul ei. Focul de infanterie văjăia ca valurile mării în turbare, mitralierele băteau toba într'un tact furibund, iar din sgomotul acesta răsunau din când în când bubuiturile clare sau surde ale tunurilor. Eră o muzică infernală, în mijlocul norilor de fum și de aburi. Departe spre sud, deodată zări un viaduct distrus. Resturile-i se întindeau de două părți ca două brațe în gol.

Dela comandamentul diviziei veni vestea că focul de artilerie va mai dură

zece minute, după care se va da asaltul general de infanterie.

Salvă după salvă răsună. Cele zece minute par'că nu se mai sfârșeau. Uitându-se acum jos în marea de fum și de foc ce-și aruncă valurile spre cer, i se părea că o clipă totul ca ceva înfiorător și fantastic, ca ceva nereal, un basm sinistru din lumea de vise rele cu diavoli și stafii.

Apoi totul se liniști. Brus, ca la o comandă scurtă de o secundă, bubuitul tunurilor tăcu.

Acum urmă asaltul... Căpitanul nu auzea glasuri, dar simțea năvăla puhoiului. Cum sburau cu pieptul înainte, în accente sălbatică, peste șanțuri și obstacole de sârmă cu țepi, căzând, unii ridicându-se iarăș, și năvălind mereu, mereu înainte...

Acum îi vedeă... Rămase cu privirea sticloasă fixă la ei... Lupta se dădea piept la piept. Baionete se înfigeau în trupuri omenești, din cari sângele țășnea în șiroaie, pături de puști sdrobeau scăfărlii, se luptă cu mâinile, cu dinții, obraz la obraz. Horcăeli, blesteme trebuiau să răsună acolo și răcnete pătrunzătoare străbătând aerul... Acoperiți de sânge și sudori, ca beți de iritare nebună, săreau în șanțurile dușmane...

Căpitanul anunță totul din clipă în clipă, trimetea granate în spatele celor ce fugeau, îi cosea cu un foc nemilos, până ce pușini mai dispăreau în cete răslețe sângerânde...

**În loc de cunună peritoare** pe coșciugul răposatului protopresbiter al Cohalmului *Ioan Bercan*, prietinel său domnul exactor arhidiecezan *Vic. Tordășian*, președinte al Reuniunii sodalilor români din Sibiu, a dăruit 5 cor. la *«Legatul Ilarie Chendi pentru ajutorarea copiilor săraci din Dârlos, aplicați la meserii»*.

**Distinctie.** Preotul campestru *Andrei Moldovan* din comuna Hendorf, protopopiatul Sighișoarei, ca recunoștință pentru ținută vitejească și pentru meritele câștigate pe câmpul de luptă a fos decorat cu Crucea preotească cl. II. (Pis meritis), cu săbii, și cu Crucea Carol a trupelor.

**Caz de moarte.** Primum cu întârziere următorul anunț funebrel: *Emilia Vintilă*, conducătoarea Bibliotecii dela «Foaia Poporului» din Sibiu, în urma unui morb greu și îndelungat, a adormit în Domnul. Rămășițele pământești ale răposatei s'au așezat spre odihnă vecinică în 17 Decembrie la 2 ore după amiază, dela casa părintească din strada Măcelarilor 23, după ritul bisericii ortodoxe române, în cimiterul central din Sibiu. Dormi în pace suflet blând!

**Pentru orfanii războiului** Primum următoarele: Școlarii din clasa a treia primară a școlii centrale de stat din orașul nostru au contribuit pentru orfanii războiului *zece coroane*, ca răscumpărare de cunună pusă pe mormântul iubitului lor coleg Iosif Ince. Pentru dăruire mulțumeste: Magistratul sibian. Administrația afacerilor de săraci.

**Pentru meseriașii sărmani.** Domnul Dr. Octavian Russu, advocat la «Albina», a binevoit a dăruii 3 cor., ce să se împartă drept *daruri de Crăciun* între săracii Reuniunii noastre; funcționarii dela «Albina», dsoarele: Silvia Benția, Lenica Vestemian, Augusta Radu, Ana Hurubeanu, Victoria Berban, Sabina Patachi, Valeria Olariu și Vichy Bărdaș, Dr. Milu Dan, adv., Constantin Nartea, Ioan Bărdaș și O. Constantin, d-na Ana Buzna n. Săracu, fiecare câte 2 cor. și Maria Odor 3 cor., Dr. Lucian Balint, adv., 2 cor. și «Albina institut de credit și economii» cor. 30. Pentru prinos, exprimă sincere mulțumite, în numele «Reuniunii sodalilor români din Sibiu»: *Vic. Tordășian*, președinte.

**Pradă de război.** S'au publicat câteva date despre mărimea prăzii de război din Italia. Valoarea lucrurilor cucerite este destul de respectabilă. Tunurile luate, în număr de 3500, reprezintă o valoare de peste un miliard, Nenumărată este mulțimea de haine, albituri și alte obiecte mărunte, în preț de câteva sute de milioane. Prada din Italia se compune din: urez, vin, poame, vite și în deosebi lucruri de țesătorie. Două din trei părți ale prăzii italiene se vin pe parte austro-ungară; ear una parte din trei este a Germaniei. Valoarea totală a pierderilor italiene e greu de aflat; dar se dă cu socoteală, că se urcă la 5 miliarde de lire.

**Teatru cinematograf.** «Vineri, în 4 Ianuarie, se reprezintă la *Apollo*, în Strada Schewis, piesa nouă: *Taina pădurii dela Szentjob*, film dintre cele mai reușite.

Devenise liniștit, aproape incremenit locului, în mijlocul grozăviilor ce ca și în raze depărtate, purcedeau dela dânsul. Fața-i luase o mască rigidă, severă. Plutind singur în văzduh, eră ca însăși moartea, care-și desăvârșea opera sinistă, creiând acolo jos un iad, cum nici o închipuire omenească nu și-ar fi putut zugrăvi.

Tot mai fixă și mai mare i se făcea privirea, până ce deodată o lumină mare isbucni în fața lui, impresurându-l. Un trosnet teribil urmă... Când fumul se risipi, balonul se sbătea cu violență încoace și încolo. El însă, care înfrânsese mii, zăcea în fundul gondolei, neînsuflețit. Șiroaie de sânge îi curgeau pe fața care acuma, în clipa morții, luase iarăș o expresie calmă, omenească.

Comandamentul diviziei sună iarăș. Dar nimeni nu mai răspunse. Gondola balonului se legănă singură în văzduhul rece.

### Çugetări

— *O femeie neînțeleasă este o femeie, care nu înțelege pe ceilalți.*

— *Sânt femeii maestos de curate ca lebedele. Jignește-le; ai să vezi penele ei sbârându-se o clipă: apoi se întorc tăcute, ca să fugă în mijlocul apei.* — Carmen Sylva.



## Concurs.

Pe baza statutului organic §. 23. p. 5. și a regulamentului pentru procedura la alegerea de protopresbiter, votat de congresul național bisericesc, al mitropoliei ortodoxe române din Ungaria și Transilvania sub Nr. 136 protocolar din 1888, prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea postului de protopresbiter vacant în tractul Câmpeni.

Viitorul protopresbiter va fi totodată și paroh în locul central al tractului, anume în parohia Câmpeni.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

a). Venitele protopresbiterale, cari stau din salariu conform §. 19 din pragmatica de serviciu, și din taxe ce încurg din vizitarea comunelor tractuale și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterale, după cum sunt acestea regulate prin normative consistoriale.

b). Venitele parohiei fasonate în coala B. cu ocaziunea întregirii dela stat a venitelor preoțești.

Concurenții au să documenteze cvalificațiunea prescrișă în concluzul congresual Nr. 111. din 1888.

Concursele instruite cu toate documentele sunt a se înainta la consistorul arhidiecezan din Sibiu în restimp de 30 zile dela prima zi ce urmează după publicarea acestui concurs în ziarul «Telegraful Român», însoțite și de o tabelă de cvalificațiune după rubricile indicate în regulamentul congresual din 1888 pentru procedura la alegerea de protopresbiter §. 12.

Concursele întrate după expirarea termenului nu se iau în considerare.

Câmpeni, din ședința exrtordinară a comitetului protopresbiteral, ținută la 30 Noemvrie 1917.

Petru Popovici m. p., Demetriu Goia m. p.,  
preș. com. ppresb. paroh, not. com. par.

Aprobat în ședința plenară a consistorului arhidiecezan, ținută în Sibiu, la 7 Decemvrie 1917.

Vasile Mangra m. p.,  
prezident.

Dr. Octavian Costea m. p.,  
secretar.

Nr. 570/1917 Prot.

(290) 1-3

## Concurs repetit.

În sensul ordinului Preaveneratului Consistorului arhidiecezan dela 31 Octomvrie a. c. Nr. 8298 Bis. pentru întregirea vacantei parohiei de cl. III. Săsaș, protopresbiteratul Agnitei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele statorite în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele necesare, să se înainteze subscrisului în termenul sus indicat.

Concurenții, după prealabila incuviințare a protopresbiterului tractual, să se prezente în vre-o Duminică sau sărbătoare în biserica din parohie spre a cânta și predica, eventual a și celebra.

Agnita, în 28 Noemvrie 1917.

Joachim Muntean  
protopop.

„Cassa de păstrare“, societate pe acții  
în Oltzákadát.

## Aviz.

Anunțăm reducerea etalonului depunerilor cu 1 Ianuarie 1818 la 2%.

2-3 (289)

Direcțiunea.

## Publicațiune.

Se dă în arândă pe anul 1918 pășunatul de vară cu oile pe muntele Gărcu și Fărcaș. Licitația se ține a 3-a zi de Crăciun, la 2 ore p. m.

2-2 (288)

Nicolae Todosan,  
primar în Boița.

Redactor responsabil Dr. Nicolae Regman.

## Practicanți.

Sub condiții favorabile se primesc ca practicanți doi tineri absolvenți de 3 sau 4 clase medii la firma:

Ioan Comșa & Fiu  
Szellstye, com. Szeben.  
(291) 1-3

## Aviz.

Se caută un cantor la biserica parohială rom. gr.-or. din Cluj, pe lângă un salariu lunar de 100 coroane, cvartir liber, și din venitele stolare. Doritorii de a ocupa acest post au să se prezinte în vre-o Duminică sau sărbătoare la sfânta biserică, ca să cânte.

Cluj, la 7 Decemvrie 1917.

3-3 (283) Comitetul parohial.

Ă apărut și se află de vânzare la  
: : : Librăria Arhidiecezană : : :

„Biblioteca Bancilor Române“  
Nr. 21-22.

## Curs elementar

de

Stenografie românească

după

sistemul stenotachigrafic

de

Vasile Vlaicu,

matematical „Băncii gen. de asigurare“, Sibiu.

Prețul 2 coroane, plus 10 fil. porto.

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

## Mărturisirea ortodoxă

bisericii catolice și apostolice de răsărit

revăzută la însărcinarea comisiunii, după traducerea arhimandritului Filaret Scriban, de Dr. Pavel Roșca, prof. sem., cu binecuvântarea Excelenței Sale a Înaltpreașfințitului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei și Metropolit al Românilor gr.-or. din Ungaria și Transilvania Ioan Meșianu.

Revizuirea e făcută pe baza textului cel mai autentic al scrierilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atena I. E. Mesolora, sub titlul: „Τὰ συμβολικά βιβλία“. Atena 1883.

În aceasta ediție, bine îngrijită și din punct de vedere al limbii, pe lângă „Prefața“ revizătorului în care se indică istoricul edării acestei cărți simbolice și isoavrele considerate, se publică și o parte din „Precuvântarea“ arhimandritului Filaret Scriban, dimpreună cu biografia mitropolitului Petru Movila, precum și aprobările patriarhale referitoare la aceasta carte simbolică.

Se află în deposit spre vânzare la Librăria arhidiecezană și se vinde broșată, cu prețul de 3 cor.

Revanzătorilor li se dă rabat 20%.

## În „Biblioteca meseriașilor români“

au apărut:

Nr. 1. A. Kotzebue: Nepotul răsfățat, farsă în 5 acte (după o traducere a lui Ioan St. Șuluțiu, prelucrată de T. V. Păcățian) —60

Nr. 2. I. Nestroy: Pribegii, comedie din viața meseriașilor în două acte, localizată de Dr. Seb. Stanca. —50

Nr. 3. Carol F. Pfau: Tânărul editor, îndreptar pentru începători și pentru ceie voesc a se ocupa cu editura, trad. de Radu P. Barcianu. —60

Nr. 4. Ioan Lupean: Bucovină n'a învâțat și umbliă la însurat, sau Vlăduțul mamei. —40

Nr. 5. Iuliu Crișan: Carierele vieții. Partea I. Carierele economice, industriale și comerciale. —60

Se pot procura dela Librăria arhidiecezană, Sibiu.

În editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane, în traducere românească, făcută de dl Teodor V. Păcățian redactorul „Telegrafului Român“ a apărut

## Evangelia ca bază a vieții,

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care carte sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: *Principiile fundamentale ale civilizațiunii. Educarea voinței în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Sublimitatea evangheliei. Împărăția lui Dumnezeu.*

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu. Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 15 fileri porto postal.

Revanzătorilor li se dă 20% rabat.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

## Conlucrarea omului cu Dumnezeu.

### Predici

de

Mihai Păcățian,  
protopresbiter

și alți preoți din ppresbiteratul B.-Comloșului.

Prețul 3 cor., plus 12 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

## Frumoasa din Nor

și alte povești

de

E. Hodoș.

Prețul 250 cor. + porto 20 bani.

A apărut în editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane:

B. Ruiz Amado:

## Secretul succesului

convorbiri teoretice și practice cu tinerii de 15-20 ani, traducere de Vasile Stan, profesor la seminarul „Andreian“. Cuprinsul: **Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Periodul fatal. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigaretă...? Păhărele de beutură. Vorbele obscene. Steagul celor șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietini Cavalierism și Donchișotism. Viermele neadormit. Orientări. O putere... Nobleța adevărată. Inclinațiile și destoiniciile. Concurența socială. Capitalul celor desmoșteniți. O obiecțiune și o părere. Chemarea dumnezeiască. Munca. Impărțirea timpului. Statornicia. Impărțeste ca să învingeri. Puterea de sus Adas: Staturile unui părinte către fiul său.**

După cum se vede din acest cuprins bogat, **Secretul succesului** e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu, exemplarul broșat (280 pagini format 8<sup>o</sup>) cu 220 coroane.

Revanzătorilor se dă un rabat de 20%.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

## Despre caritatea creștinească.

### Trei predici

de

Abatele Metodiu Zavoral.

Prețul: 30 fileri plus 10 fileri porto. Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

## Curs de scris cu mașina.

Dau instrucție în **scrisul cu mașina** pe diferite sisteme.

Cursul se începe în 15 Ianuarie st. n. Instrucția se dă după dorință în limba maghiară, română și germană.

(286) 3-3

A mănunte:

Sibiu - Nagyszeben, Strada Schewis

(Schewisgasse) Nr. 26 parter în stânga.

## Vânzare de lemne de foc.

Vând și furnizez prompt **lemne de fag**, calitatea primă, și producție proprie, în cantități mari și mici,

cu prețurile zilei.

Certificate de furnizare am la îndemână.

Prenotări se pot face în Sibiu la:

Kincs Samuné  
Strada Turnschul Nr. 15.

și

Lieblich Jenő  
Strada Gușterții Nr. 56.

## Salamon Sámuel,

5-12 (270)

producător și vânzător de lemne în Aranyosgyéres.